

Kedves Órák

SZÉPIRODALMI, GAZDASÁGI ÉS ISMERETTERJESZTŐ
KÉPES HETILAP.

Megjelenik minden szombaton.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST,
VII. ker., **Kertész-utca 35. szám.**
Ide intézendők az előfizetések, legelőszöriben posta-
utalvánnyal, levelek, reklamációk stb.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:
FARAGÓ SIMON.

Előfizetési árak
a regénymelléklettel együtt:
Egész évre **6 frt.** — Félévre **3 frt.**
Negyedévre **1 frt 50 kr.**

Irta: **Dr. Benary Leonhard.**
(6. folytatás.)

UJRA SZÜLETETT.

Fordította: **P. Csorba Ákos.**

— Angol regény egy kötetben, egy orvos naplója után. —



VII.

Összekozintottuk poharainkat, s megittuk a szilvóriumot.

„Ah, ez valóban nagyszerű ital“, dicséré a szilvóriumot vendégem, „ismerem az ir és a skót pálinkát, ittam Holland geneveréből, kóstoltam a szláv wodka-t, de ehhez a kentucky italhoz egyik sem hasonlítható. És mivel már vendégszeretetét élvezem, engedje meg, hogy bemutassam magamat. Névem: Fairchild Henrik, foglalkozásom: tájfestő.“

„Én pedig orvos vagyok. Névem: Benary Leonhard. — Remélem, Fairchild ur, nincs valami sürgős dolga, s így nálam marad, nem szeretném, ha a viharban tovább utaznék.“

„Valóban, semmi sürgős dolgom nincsen. Midőn önnel találkoztam, akkor sem volt más dolgom, mint a zivatart figyeltem meg, hogy esetleg azt hiven, természetesen megfesthessem. Mindazonáltal nem akarok vendégszeretetével visszaélni. Ha itt, e meleg szobában egy félórát pihentem, hazatérek.“



Báró Lévy Henrik.

„Mily távolban van lakása házamtól?“

„Házam nincs, csupán műtermem van, s ez a St.-Mathews-parkban áll.“

„Oly távol! Ez esetben hallani sem akarok az ön utrakeltéről, míg a vihar el nem ül. Az éjjelt itt fogja ön tölteni házamban, mert, mint látom, reggelig nem fog megszűnni a zivatar. De most bocsánatot kérek, átöltözöm.“

„Azt helyesen cselekszi, orvos ur“, válaszolt vendégem — „én addig azzal fogom magam mulatni, hogy az ablakból megfigyelem a zivatart a folyamom.“

Ezzel én távoztam, s egyenesen Jozefine és Miriamhoz menve, elbeszéltem nekik kalandomat, kik nem kevésbé voltak megremülve elbeszélésemen.

„Fairchild ur, életem megmentője, dolgozószobámban van“ — zártam be elbeszélésemet.

„Ugy, akkor siessünk hozzá“, szölt Miriam Jozefinéhez, — „siessünk köszönetünket nyilvánítani. Oh, ha arra gondolok,

hogy nagybátyám nélkül...“

Nem fejezte be szavait, hanem nyakamba borult s össze-visszaacsókolt.

„És most, uram!“ folytatá Miriám, mosolygó arczeccsal és tettett komolysággal, „remélem, a nyert tapasztalatok után, nem fog ön semmi olyast sem tenni, a mit mi, két értelmes nő, ellenzünk.“

„Megigérem, hogy ezentúl jó és engedelmes nagybácsi leszek“, feleltem én, szintén mosolyogva, s e jó elhatározásomat ismét két esókkal jutalmazta Miriám.

Ezzel a két értelmes nő dolgozószobámba ment, a hová, ruhát változtatva, nemsokára én is megérkeztem. Rövid idő múlva asztalnál ültünk, s a fiatal festő kifogyhatatlan volt érdekesnél-érdekesebb elbeszéléseiben, többnyire saját tapasztalatai és élményeiből vevén azokat. A fiatal ember és Miriám gondtalanul enyelegtek, én és Jozefine örömmel hallgattuk a fiatalokat. Étkezés után a fogadó-terembe mentünk, a hol a festő észrevevén a zongorát, kérte Miriámot, hogy valamit játszszenek.

Szó nélkül ült le a leány, s eljátszta Lisztnek egyik Rapsodiáját, majd Schumann egyik művét. A mint a zongorától felkelt, a festő így szólt hozzá: „És most kisasszony, énekeljünk valamit együtt.“

„És ön hiszi, hogy én énekelni is tudok?“ kérde Miriám.

„Azt csengő hangjából következtetem, kisasszony!“

„És ha mégis tévedne, a beszéd és énekhang különbözik egymástól.“

A festő még egy ellenvetést tett s aztán megkísérlék az éneket, mely összhangzatosan, kitünően sikerült.

Kevés időre elhagytam családomat s vendégemet, s átmentem szobámba, a hol a divánra heveredve, ott kipihentem magamat s szépen el is aludtam. Amint felébredtem, a diványon egy czédulát találtam; felismertem nővérem irását, s megdöbbenve kérdelem magamtól, mit írhat nekem Jozefine? Elolvastam a czédulát, melynek tartalma ez volt: „Mit tegyünk? Nem jöhetek, hogy szóval mondjam el, hanem e sorokban tudatom, hogy a festő Miriámot felismerte. Nem hagyhatom őket egyedül, azért küldöm a szobaleánynyal e czédulát, jöjj azonnal a szalonba.“

„Felismerte Miriámot?!“ e szavak megzavartak, vagy talán még mindig álmodtam, de nem, hisz a czédula a kezemben volt, kiszaladtam a folyosóra s kiáltám: „Jozefine, Jozefine!“

A folyosó egészen sötét volt és annak sarkából e hang jött füleimhez: „Mit akarsz Leonhard?“

„Ott vagy te?“ kérdelem.

„Igen, vártalak.“

„S a fiatalok hol vannak?“

„A festő a neki kijelölt vendégszobába ment nyugalomra, Miriám pedig saját szobájában van. Mig együtt voltak, nem jöhettem hozzád, nem hagyhattam őket magukra, azért irtam.“

E közben a szobába mentünk s ott kérdezem nővéremet:

„Az istenre kérlek, magyarázd meg czédulád sorainak értelmét.“

„Annak csak az az értelme, ami benne irva van. A festő felismerte Miriámban Massarte Lujzát.“

„Jozefine, az lehetetlen!“

„Vajha igazad volna!“ felelt nővérem, mélyen sóhajtván.

„És miből következteted, hogy a férfi felismerte a leányt, mi indok vezetett e gondolatra?“

„Az ő modora és viselkedése, mikor Miriámot először meglátta, ma reggel, mikor én és Miriám a dolgozószobába léptünk, azonnal észrevettem.“

„Az lehetetlen, mondom lehetetlen“, ismétlém, s aztán kérdelem nővéremet: „és milyen volt a viselkedése, melyből te e következtetést vontad le?“

„Első perczben zavart s halálsápadt volt a férfi, azután pedig piros lett, mint a pipaacs, majd ismét hóhalványnyá változott arczzsine.“

„Istenem, istenem, mi lesz ebből!?“ kiálték én fel.

„Mit tegyünk?“ — kérde nővérem.

„Észrevette Miriám az ifju festő zavarát?“ kérdelem tovább.

„Nem hiszem, legalább nem mutatta azt, hogy észrevette volna.“

Josefin most pár perczig hallgatott, s én gondolataimba voltam merülve, végre szólt nővérem: „Mondd az ég szerelmére, mit tegyünk most?“

„Lehetetlen, hogy felismerte volna“, tagadtam én tovább, „hisz saját édesanyja sem volna képes felismerni. Teljesen át van változva. Gondold meg csak, az a nő most harminczhét éves volna és Miriám alig néz ki husz évesnek. És arczának jelleges kifejezése, mind, mind egészen megváltozott, semmi sem maradt meg a régi nőből, csak a csontváz és az alak. Magadnak is be kell látnod, hogy őt felismerni teljesen lehetetlen.“

„De a férfi oly zavart s annyiszor változtatta az arczzsínét, mikor meglátta a leányt“, veté ellen nővérem.

„És ha úgy van is, mit bizonyít ez?! Meglehet, hogy valami hasonlatosságot talált Miriám és Lujza között, a kit esetleg ismerhetett. De arra a gondolatra sohasem jöhetett, hogy e kettőt egy személyben összpontosítsa, össze nem egyeztethette a fiatal, szép, üde, eleven leánykát a sokkal idősebb s bűnben fetrengett Lujzával.“

De még az a feltétel is nagyon valószínűtlen, hogy ez ifju Massarte Lujzát valaha ismerte. Hogy zavarba jött s színeket változtatott, annak nem volt más oka, mint az, hogy az ifjut meglepte Miriám rendkívüli szépsége. A festő fiatal ember s hozzá még művész és melyik melegvérü ifju volna az, ha még hozzá művész is, a ki színt nem változtatna, ha Miriámot meglátja? Meglehet azonban az is, hogy ő már látta valahol a leányt, talán az utcán, vagy valamelyik omnibuszon találkozott vele, s szeretetreméltósága meglepte, s most egyszerre egy fedél alatt van e leánynyal, mi természetesebb, mint az, hogy színváltozatban nyilvánult kellemes meglepetése. — Nem, kedves Josefinem, ő nem ismerhetett és te elhamarkodva alkottál magadnak rémképet. Gondo-

lataidnak szülőanyja: a félelem volt. És mondd csak, a fiatal ember későbbi viselkedése adott okot arra, hogy megerősítsen gondolataidban?”

„Nem! Ő egész udvariasan viszonzta üdvözlőtünket, s azután ugy irányomban, mint Miriám irányában ugy viselkedett, mint bármely idegen s csak most szerzett ismerőssel szemben szokott az ember viselkedni.”

„Nos hát akkor mi baj sincs, nyugtattam meg nővéremet. Gondold meg csak, mily tréfásan beszélt az étkezés alatt is. De azért, majd ebéd után, ha mi szivarra gyújtunk, hagyjatok magunkra kettőnket, iparkodni fogok teljes bizonyosságot szerezni magamnak.”

S ezzel pihenni mentünk én is, nővérem is.

VIII.

Az étkezés alatt különös figyelemmel kísértem a fiatal festőnek unokahugunk iránti magaviseletét, s nagy meglepedésemre azt láttam, hogy e viselkedés egészen olyan, milyennek lennie kell. Vig és eleven volt társalgása, s a legnagyobb tiszteletet tanusítá Miriám iránt, mint a mint azt csak egy művelt, világlátott ifjútól várni lehetett. Ebből azon következtetést vontam le, hogy nővérem gyanuja teljesen alaptalan. Tökéletes kutatást arra az időre hagytam, ha majd egyedül leszek a fiatal emberrel.

Étkezés után a nők távoztak, s minket magunkra hagyva, kényelmesen szivarra gyújtottunk. Először is a festő törté meg a beállott esendét.

„Valóban uram”, szólta az ifju, „én csak gratulálhatok annak a véletlennek, ha nem valami gondviselés intézkedése volt, hogy önnel találkoztam. Most először vagyok életemben boldog.”

„Ellenkezőleg, én azt hiszem, hogy én vagyok a boldog, s nekem van okom gratulálni szerencsés megmenekülésemhez”, vetém én ellen.

Ezután ismét kis szünet állott be, melyet újból a festő szakított meg e szavakkal: „Remélem, nem fogja ön orvos ur félreérteni szavaimat, midőn azt mondom, hogy az ön házába léptemkor egy jelenség a legnagyobb mértékben kelté fel csodálkozásomat.”

„Ugy? és valjon mi volt az?” kérdém.

„Attól tartok, hogy ön vakmerőséggel fog vádolni, ha nyíltan felelek, de nem tehetek másként, még ha el is veszteném kegyét: az a körülmény, hogy művész vagyok, mentse ki ön előtt, ha talán kissé vakmerő vagyok.”

„Ön felette kíváncsivá tesz engem uram! Kérem, mondja ki, mit óhajt velem közölni.”

„Önnek unokahuga — bocsánatot kérek még egyszer szavaimért — oly bámulatosan szép, ez az, mi meglepett, ezt akartam önnek tudtára adni!”

Idegzetem reszketni kezdett, az ifju maga vitte a beszélgetést arra a térre, melyre én akartam azt terelni.

„Miriámot gondolja ön?” szólta iparkodva a legnagyobb nyugodtságot és közömbösséget tettetni, igaza van, Miriám igen szép gyermek”, tettem utána.

(Folytatása következik.)

Magának.

Engedje meg, hogy „per-te” szólítsam,
(A poétáknak minden szabad.)
Engedje meg, hogy „te” légy most nékem,
De csakis egy feltét alatt.
E feltét pedig — e súlyos feltét
Ugyebár, az lesz kis leány,
Hogy most bevalljam: a szemed, ajkad,
A szíved, lelked mit kíván?

De nem, ugye ezt te nem kívánod?
Hisz oly sablonos már az manap,
Hogy az emberek egymásnak itten
Mindig — — szerelmet vallanak.
Szerelmet vall a pelyhedező ajku,
S a rövid szoknyás „polgári”-lány;
Az ennek máma — ez annak holnap, . . .
Biz’ ez rég megfejtett talány.

Oh, ne kívánd, hogy én is megmondjam,
Azt, amit mondnak ezerek.
Oh, ne kívánd, hogy olybá váljak,
Mivé a többi emberek.
Oh, ne kívánd, hogy e zöngeménynék
Czíme legyen: „Egy vallomás”,
Úton-útfélen amit te hallasz,
Biz az vallomás — semmi más.

Oh, ne kívánd, hogy meghazudtoljam
A te jóságos jó szíved . . .
Amit tán másnak könnyen elhinnél,
De nekem — tudom — hogy nem hiszed.
Oh, ne kívánd, hogy az ajk beszéljen,
Akkor, mikor a szem beszél:
A szem beszédje maradandó,
Az ajkét viszi lenge szél.

Hát nézz szemembe s ha belenézéél,
Akkor az enyém’ lehunyom:
Hogy álmodjam régi boldogságról,
Mely most jő vissza, — én tudom.
Boldogságról: melynek a vége
S kezdete mindig csak a — csók . . .
Te nézzesz, nézzesz s én kezembem
Tartom a legszebb kis kacsót.

Hát nézz szemembe . . . s akkor én majd
Rózsás füledbe elsugom:
Hogy — — azaz pardon — mást kívántam
Mondani néked kis — — hugom.
Majd egyszer . . . egyszer az egyik édes,
Büvös-bájos esthajnalon
Te mondod el — mit én nem mondok,
S bülbülszavad’ én hallgatom.

S mikor bevégzed a beszéded:
Én átölelve tartalak,
S a magnetizmus elve folytán
Az ajk az ajkra rátapad.
Te akkor átadod a lelked,
S én az enyémet átadom:
S akkor beszél majd beszélő szemem:
„Én drágám . . . lelkem . . . angyalom”.

S amíg az ajkunk egymásén csüngne,
Lassan felnyitjuk két szemünk . . .
S lehunyjuk újra . . . megsughatallan
Amit e perczen érezünk.
. . . Valami zöngve, valami zsongva
Hallatszik most fejünk felett:
Te is, meg én is — mindketten édes —
Hallunk egy büvös éneket.

Ott fenn az égből kikandikálnak
A kíváncsi kis angyalok
S az colhárfa hangjával zöngik:
— Igen — igen, ők boldogok.
Az angyaloknak colhárfa
Csak zöng-böng lágyan, szüntelen:
„Igen — igen, ti nálatok van
Az igaz, édes szerelem”.

Vathy István.



A szegény rokon.

Irta: Tolnai Lajos.

Hegy vörös, kövér ember már egy jó félórája, hogy mint dörzsöli a vastag, rövid ujjait, és csillogtatja rajtuk a drágaköves gyűrűket, de azért nem akar megszólalni, holott az a kis gömbölyű, törpe asszony a ránczos állával, mindegyre bólogat.

— Nem tudom én — végre is ő töri meg a csendet, az asszonyság — nem tudom én, hova tegyem a lelkemet.

— Hova? — mordul egyet a kövér, vörös ember, — ezt a sok munkakerülő leányt kisöpröd.

— De édes Ferencz sógor!

— Nem bánom, egyet, a Hánit, elvihetem magammal, ha megbecsüli magát, rossz dolga nálam nem lesz. Nekem feleségem nincs, a kulcsárnéban kezdek nem bízni, egy finom ötöset ma is kieszkábált a mellényem zsebjéből — jó, Háni yelem jöhet.

— Sógor, akkor jobb lenne Agnes, az mindent tud.

— De vén; lesz az már egy harminczöt éves.

— Nincs, oh nincs.

— A vén mindjárt uralkodni szeret, olyat pedig nem tűrök. — Háni, add oda Hánit. Ot-hat esztendő múlva kiházásitom. Szerzek neki alkalmas férjet.

— Háni nem megy. Az a legszebb. Most lépett a tizenhétbe. Majd megbolondul érte a főispán fia.

— Akkor add annak.

— Talán elmegy a Zsula —

— Azt nem győzném csak puderral.

— Zsula egy remek, jó leány.

— Hát mért nem vették el eddig?

— Uram, teremtem! De kit vesznek el most? Nagy Lajosnak öt leánya — mind otthon; Fülöp Janinak négy, pedig gazdagok — mind otthon; a fekete Sörös Pistának három — otthon van, no egyet, a legöregebbiket, most hallom, hogy veszi egy pék. De én péknek, asztalosnak, suszternek leányt nem neveltem.

— Aztán ugyan mért nem?

— Jaj, sógor, hát odáig jutottam volna már?

— Ezt a házat nem hagyhatom a kezeteken csak Szentgyörgy- napig, akkorra kiadtam adóhivatalnak.

Hideg borzongás futott át a kis gömbölyű asszonyság tagjain.

— Azt csak nem teszed, sógor. Várj, míg a polgármester nagybátyánk meghal, hisz másodszor, vagy tán harmadszor ütötte már meg a guta, akkor kifizetem ezt a házat készpénzzel. Inkább adnál még vagy pár száz forintot, a többivel aztán azt is letörölöm egyszerre.

— Nem én, egy grislit sem. Megettetek ti már mindent; felpuczoltatok mindent; elfarsangoltatok mindent; nekem, Juli, kivetnivaló pénzem nincs. Most is csak azért jöttem, hogy Hánit elvigyem; azt még megteszem.

— Nem lehet, édes sógor, nem tudom megtenni. Megszakadna a szívem. Hisz Háni a legszebb, Háni ezteráz, Háni énekel, de tánczol, a mult „tűzoltó“-

bálon is vele kezdte meg a tánczot a gazdag Alapi Gyuri.

— Jó, én mindent megtettem volna. Azért, hogy hatvan esztendő vagyok, van ám még én bennem szív; meg tudnék ám én emlékezni a testamentumomban szépen Hánikáról. No, Juli, micsoda? Legyen eszetek. Odaadom házbér nélkül a Nyerges-féle házat.

— Ah, sógor, hát odáig jutottunk volna már, hogy én, a híres Fodor Ernő felesége, egy parasztházba menjek? Nem, az isten a szegény árvákról se veszi le a kezét.

— A mit mondtam, mondtam. Szentgyörgykor ide az adóhivatal költözik.

S a magas, erőteljes vén ember kopogós léptekkel hagyta el a házat.

— Oh, ezudar — oh, a ezudar! csapták össze a Fodor-leányok kezeit, a mint a vörös sógor kocsija elporzott a széles Templom-utcán.

— Inkább meghalunk! — nyögte az anya.

— Kivégezzük magunkat mind — vetette oda e rettenetes szót Zsula kisasszony, — legalább tele lesz a szomorú történetünkkel a sok ujság.

— Még az arczképünk is jön.

Ezt Agnes mondta, a legöregebb Fodor kisasszony.

Elragadtatással ölelték át az ifjabbik nényüket, hogy az arczképük is megjelenik az ujságokban.

Az egész nap ezzel a kellemes kilátással telt el.

Régi ujságokat kerestek elő, s ott mohón keresték azokat a cikkeket, melyek öngyilkosságról szóltak és mely lapok még arczképeket is közöltek.

Bizonyára a sors kegyenczei, a gazdagok is tudnak gúnyolódni, de ebben a szegények, a sorsüldözöttek sem igen maradnak hátra.

Szólták, szapulták a ezudar Fodor Ferkót. Nem hagytak rajta egy csöpp becsületet.

De eljött a tél, a hideg, kegyetlen tél. Oh, csak a szegény szükölködő tudja, mi a hideg, mily borzasztó a hideg kályha, a befagyott ablak, az üres kamara. A szegény szép Fodor-leányok dideregtek, és felszedték volna minden ruhájukat,

hogy egy kis meleghez jussanak. Azok a szép, fehér gyöngye ujjak megkékültek, megvörösödtek, hiába rejtették kendőikbe, zsebeikbe. A hideg ott is dühöngött.

Kínosan teltek az idők. Se fa, se pénz — ez rettentő!

— Leányok! — fordult egy öreges rokonasszony úgy karácsony tájt a szép leányokhoz — én gondoltam egyet.

— Mit, néni? — ugráltak a leányok kétségbeesetten az öreg asszony nyakába.

— Itt így megfagyunk.

— De éhen halunk, — jegyezte meg egy szőke, vörösrü Fodor-leány. Én elmennék egy mészáros-hoz is. Juj, be jó volna jó pörkölt hús!

Csak úgy nyalták szegény leányok a szájukat.

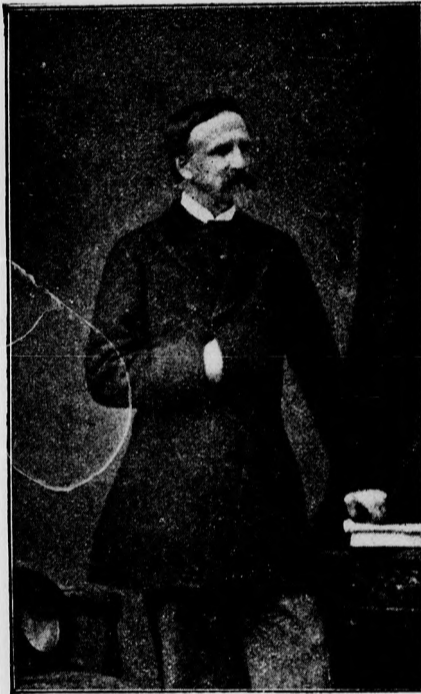
— Van nekem egy szegény öcsém.

— Aztán?

— Az tanító.

— Huh! Csak tanító?

— Az, de ügyes, jó fiú. Csongrádon. Tehene van —



Aumale hercege.

— Jaj, néni — —
 — Szép disznókat ölet.
 — Kolbász, hurka, oldalas — osztozkodtak a leányok.

— Azt én ide hívnam — —

— Csinos?

— Szép barna ember.

— Ki menne el hozzá?

— Én, Mari néni.

— Te, Hánika? Akkor én azt az öcsémet ide ezítalom ünnepekre. Az már látott is tégedet, mikor Alapi Gyurival a „tűzoltó“-bálon táncoltál.

Nevettek, kaczagtak, tréfáloztak. — Irjon néni, csalja ide — én is megyek, én is.

— Ne bolondoskodjatok! — csitítá őket az anyjuk, — majd meghal már a polgármester. Azt a pár hónapot már várjátok ki.

Egy hideg, havas, deczemberi napon, talán épen karácsony szombatján, kopogtat ám valaki.

A vadasi német tanító tolta be hosszú, meghajlott, sovány termetét, és maga után vont a kezénél fogva egy fiatal barna embert.

A hátuk mögött ott állott már az öreg Mari néni is, integetve a szemével, hogy ez az.

Fölötte szerény volt a bemutatás. A valamikor gazdag Fodor-kisasszonyok nem ilyen gavallérokhoz voltak szokva a boldogabb időkben.

Fényes lakkezipő helyett nagy csizmák, hosszú szárral, prémes uri-kabát helyett kopottas, fekete öltöny, és merész, kihívó uri tekintet helyett alázatosan földresütött szemek.

Mégis, mintha mindez nem lett volna most oly visszataszító.

Perczről-perczre enyhült a helyzet; szépült a fiatal ember, s a leányok rá-rávetették tekintetüket.

— Te, milyen csinos — suttogott az ablakmélyedésben egy pár testvér.

— Milyen szép szemei vannak!

— De a szemöldöke — —

— S mikor nevet, milyen szép fehér fogak...

A fiatal kor sokat elbir a nyomorból. A leányok megvidámodtak, s a szegényes karácsonyi vacsora boldog eszevegéssel folyt le.

Cziteráztak, énekeltek — még táncoltak is.

Másnap az öreg Mari néni kiintá a folyosóra Háni kisasszonyt.

— Hát, édes hugom, mit álmodtál? Tetszik-e az ember?

A szép karesu leánynak kihullottak a nagy kék szemeiből a forró könnyek.

— Mari néni, ha ez az ember engemet igazán szeret — —

— Oh, fiam, ugy imádna, mint egy istent.

— Akkor én — —

— Hozzá mennél?

— Hozzá.

* * *

Már tavaszon csongrádi asszony lett Hánika, egy-két év mulva meg elment a többi is, ki ehhez, ki ahhoz.

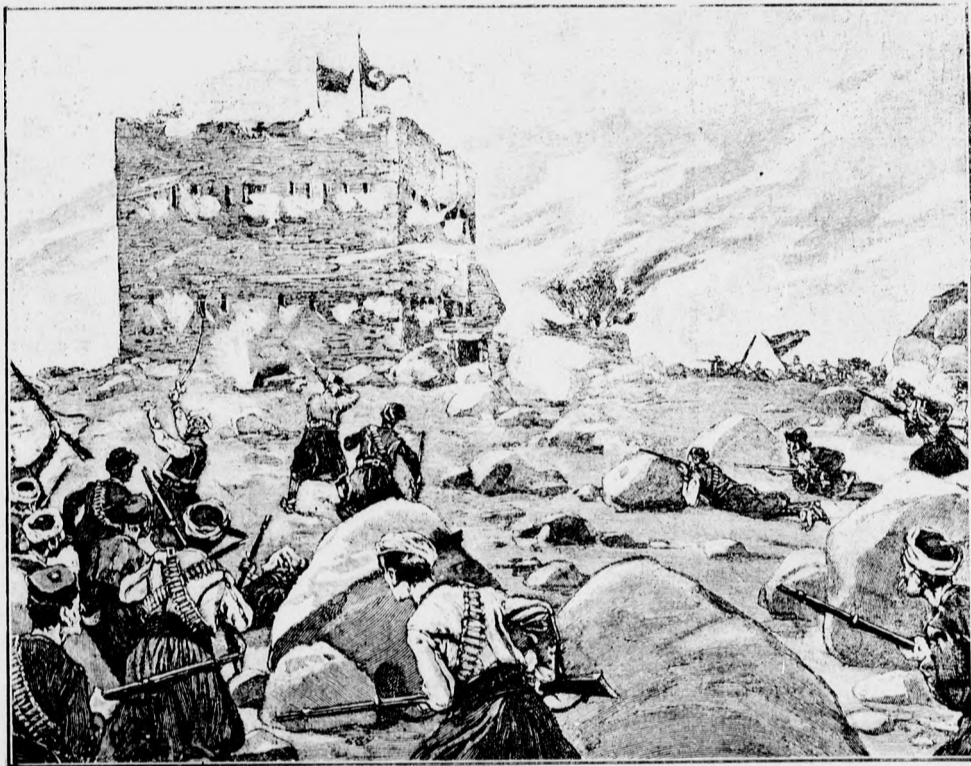
A szegények nem félnek a házasságtól; ők nem keresnek mást, csak szívet, s ez a kincs pedig a legszegényebb árva leánynál is megvan tisztán, üdén, mint az örökzöld.

Mégis alszik?!

Irta: Horváth János.

Ismerem egy, régi világból való rektort. Igaz, hogy képezdét sohasem látott, minthogy nem is láthatott akkor még; az is igaz, hogy gazdasági akadémiába sem járt, hanem aztán az is igaz ám, hogy olyan eredményt, mint ő az iskolában és a gazdaságkodásban felmutatni tudott, a mai tudós világban sem sokan produkálnak.

E mellett az igen szerencsés tulajdonságai mellett, lévén ő is ember, voltak hibái is. Többek között az, hogy ha egyszer elaludt, az egész armádia ágyuja is kevés lett volna őt felébreszteni.



A krétai felkelésből (Malaxa ostroma.)

Általában is, de különösen az egyik falubeli főbirtokos család, nagyon méltányolták fentebb említett két jeles tulajdonságát. Szerették főként azért, hogy az apróságokkal olyan fényes eredményt tudott felmutatni.

Ebből a különös becsülésből kifolyólag aztán az érintett birtokos család feje és rektor ur szoros barátságba is keveredtek.

Többek között megtörtént, hogy valami ünnepi alkalommal sok városi fiatal ember kereste föl Gagaiékat.

Nagy ebéd mellett bor is jócskán elfogyott, ugyannyira, hogy az ehhez nem szokott ifju urak bizony tisztára ellágyultak és el is dültek ki jobbra, ki balra, hogy új erőt gyűjtsenek az újabb — vacsorai — csatához.

A házigazda, meg komája, a rektor ur azonban furesának találván, hogy kettecskén szopogassanak, azon kezdtek gondolkodni, mivel üssék agyon az időt addig, míg az a nyápicz népség helyrealussa magát. De bizony nagy sokára szólalhatott meg Gagai uram:

— Tudod mit komám?

— Nem én!

— Kövessük ezeknek a gyenge magyaroknak a példáját, aludjunk mi is.

— Jó lesz biz' a!

— Hanem, hogy ingyenbe ne essék, hát fogadjunk.

— Hja komám, nekem össze-vissza sincs annyi pénzem, a mennyi neked gyufára ölég.

— Hát ugy igazítsuk el a sort, hogy van neked egy szép csikód. Ezért aludjunk. Ha én nyerek, enyém a csikó. Ha te nyersz, rögtön lefizetek neked 200 forintot

— Én nem bánom, de előre is sajnálom a pénzedet!

— No, no! Majd elvállik, nem te öklöződ-e majd szemeidet a csikóért?! Jóska te! — fordul aztán az inashoz: — mi a kerti szobába huzódunk el; ha a fiatal urak feleszelnek, adj nekik mindent, a mi szemük, szájuknak tetszik; mondd, ha kérdezik, hol vagyunk, hogy a mezőre mentünk ki. Aztán minket ne háborgassatok. Érted?

— Igenis értem, kérem alássan.

Ezzel a két czimbora átsétált a kerti szobába. Ott ledülnek és hozzáfognak a csikóért, azaz áráért — aludni.

Ez a sor vonás azt jelenti, hogy esti tíz óráig nem volt semmi nesz a szobában.

Ekkor azonban a házigazda már ölégnek vélte az alvást, felült, remélve, hogy rektor komának hült helyét találja. De bizony az remekül — horkolt.

Mit volt, mit tenni, ő is visszadül és újra elalszik.

Hajnali harangszóra megint felsajdit, azzal a biztos meggyőződéssel, hogy:

— No most már csakugyan enyém a csikó!

Az ám!... Rektor uram olyan gyönyörű dallamokat hortyogott, hogy, hogy!

— Ez már sok! Ezt nem tudom lefőzni, ugy látszik. Hisz olyan ez, mint az ürge!

Hanem azért újra megpróbált morfeusz karjaiba dűlni.

Reggel aztán újra felül:

— De most már mérget veszek, hogy vezethetem a csikót!

Persze!... Rektor uram aludt, akár az ágyu!

— De komám, nem kinezom én magamat többet! Már fáj a derekam. Olyan éhes is vagyok, mint a ki napszámba koplal. Aludjál, ha akarsz, nem bánom, de nekem már ölég a multság!

Igy morfondiroz nagy nyújtózkodva, ásitozva a házigazda és becsöngeti az inast.

— Csöndesen Jóska!... Hozz nekem valami harapni valót, de frissen. Csak csöndesen járj, fel ne ébreszd valahogyan rektor urat.

Kipróbálom, meddig bírja! gondolta még utána.

Jóska beszállított egy egész kazal kosztolni valót öblögetővel együtt, a melyeknek a házigazda vitézül meg is felelt. Aztán rágyujtott a hosszuszáru tajtékipipára, nyugodt lelkiismerettel lejtőzött és leste komája ébredését...

Vár, vár, hiában. Olyan egyformán trombitált biz az, hogy csupa öröm volt hallani! Aztán még mindig azon módon feküdt, a hogy tegnap ebéd után elhelyezkedett.

Jól rendben lehet ő kelmének a szénája, hogy ilyen nyugodtan alszik.

Már az ebéd idő is beköszöntött, de az uj fakir még mindig aludt.

— De rektor, ezt már nem engedem! Annyit aludni sok volna még a barna medvének is!

Oda lép és elkezdé költögetni.

— Hej, kelj föl már te! Zabba mennek a lovak!

De bizony az nem reagál.

— Kelj föl, azt a keserves voltodat, te álomtarisznya!

Hasztalan, nem mozdul.

— Jóska, gyere bele lelket verni! Kelj föl komám, visznek Krétába császárnak!... Jönnék a görögök, he!

Erre sem mozdult; hanem aztán Jóskával ketten nagynehezen, szinte beleizzadtak, életre keltették.

Első szava is szemrehányás:

— Minek háborgattok? Hagyjatok aludni. Álmos vagyok.

És nagyot ásít.

— Mi az? Hogy álmos vagy! De hallod, ölég legyen már. Hiszen egy egész álló napot átaludtál. Gyere ebédelni.

— A ménkű?! Hiszen az elébb ebédeltem.

— Mit? Az elébb! Az ám, tegnap.

— Csak nem tán?

— Hát nem vagy éhes?

— Nem én. Hagyjatok békében, hadd alszom tovább.

— Bizony nem alszol itt hallod. Megnyerted a fogadást vitézül. Itt a pénzed. Rászolgáltál remekül.

De már erre felül rektor uram és látván, hogy komolyan tologatja ám komája a két babás bankót, észbe kap, hogy miért ijeszgetik ezekkel őt és kiszól:

— Ugy-e megmondtam előre, hogy sajnálom a pénzedet?!

Szőke Panka.

Irta: Párkányi S. Béla.

Aranyszőke haján csillagokat szórt a fényes nap. Mosolygó ajkán örökös harmat ült, esengő hangjával elbódított mindenkit; hát még azokkal a ragyogó fekete szemekkel?...

Azok a ragyogó fekete szemek voltak megrontói Kovács Laczinak.

Pedig a Laczi gyerek sem volt utolsó legény a csárdában, csak hogy hamis volt annak a leánynak még a zuzája is... elbolondított az mindenkit.

Ha ugy vasárnap felöltözött az ünneplőbe és végig libegett a falun, nem volt szem, mely utána nem nézett volna.

Az öregek megcsóvázták fejüket, a fiatalok meg csak messziről néztek utána...

— Nem jó annak a leánynak a szemébe nézni, megigézi, elbolondítja az a legény fejét.

Csak messziről nézték, nem mertek elébe kerülni a legénynek, elkotródtak, mint a kutya, ha idegent látnak, ki bottal jó feléjük.

Egy legény mégis találkozott a faluba, ennek volt annyi bátorsága és betekintett azokba a boszorkányos szemekbe.

Beléje is betegedett a szegény Laczi gyerek nagyhamar...

Hiába hívták hozzája a harmadik faluból Rueza Örszit, ki híres javasasszony hírében állott.

Nem használt ott sem herbaté, sem papsajtós medecszina, kiverte a legényt az Isten hidege... Fázott, didergett, mint a kocsonya.

— Hej! Laczi! Laczi! megmondták azt néked, hogy nem jó annak a leánynak elébe kerülni, boszorkányvér van abban.

— Hej! nem jó azokba a szemekbe tekinteni, mert egy tekintete megigéz örökre...

— Laczi, a lábadról elorvaszt, örök beteggé tesz; jó, ha kihuzod tavaszig...

Nagy beteg a Laczi gyerek, már a végét járja. Az öreg tiszteletes is elbueszított tőle...

Ott fekszik a szegény, pihegő kebelével, csak a láz ütött ki halvány arcán, mint két piros rózsza.

Hánykolódik hol jobbra, hol balra, szegény édesanyja alig bírja már tartani.

— Nincs annak a leánynak egy csipetnyi szive, mert ha volna, csak egy biztató szava, mosolya számára, oly jót tenne annak a szegény betegnek...

Csöndes est van.

A Kovácsék házában nagy a szomorúság.

Nincsen jobban a Laci gyerek.

Nyögdecsel és csak egyre hívogatja azt a lányt.

Egyszerre csak megzörren az alacsony sövénykerítés és egy kicsiny kis kéz kinyitja az utczaajtót.

Hát nagy Isten, a Panka lép be rajta.

Nesztelenül lépked, oly keeses, könnyed a járása.

Lassan benyit a betegszobába...

A beteg meg ott az ágyon felriad s tágra meredt, lapos szemekkel néz a belépő felé...

— Ah! te vagy az Pankám; az Isten is megáld, hogy eljöttél. Gyere közelebb.

A leány nem szól semmit, csak odalebben az ágy mellé és bársonypuha kezével végigsimítja a legény lázas homlokát...

Az felriad és örült erővel kapja át a leány derekát; emez nem ellenkezik, csak hagyja magát ölelni, csókolni.

— Ah! Panka! Panka! ha tudnád, nyögi a legény fuldokló hangon és egy hirtelen mozdulattal kiugrik az ágyból; a gyöngyöző verejték kiüt homlokán, agya sebesen lüktet, szeméi vérben forognak. Mint könnyű pehelyt kapja fel a leányt és czipeli kifelé...

A leány nem szól semmit, elkábult, behuny szemekkel hagyta magát czipelni. Gyönyörű haja kibomlik és mint egy aranyos terítő befödi a legény vállát.

Az meg csak rohan örült dühvel, szorosan fogva édes terhét karjaiban; keresztül a kerten, a virágos rét aljáig, le a Tiszapartig...

Ott megáll hirtelen, de csak egy pillanatig, hogy még szorosabban átfogja az alélt leányzót, a másik perczen egy velőtrázó ordítással beleugrik könnyű terhével a sebes folyóba...

Harmadnapra fogták ki őket a eszei halászok. Még akkor is olyan szorosan tartotta azt a leányt, hogy alig tudták szétválasztani őket...

Egy vőlegény monológja.

Írta: G. Diószeghy Mór.

A haldokló cigánytól kérdezte egyszer valaki, hogy mit csinál? Igy felelt: Olyat csinállok, a mit még sohasem próbáltam.

Én is ilyet akarok most csinálni. De ne ijedjenek meg, nem meghalni, csak — megnősülni akarok. (Különből lehet-e még annál is rosszabb mesterség). Állapotnak elég furesa állapot, lehetne mondani a debreczeni talyigással soros állapotnak is.

Különös. A kivel beszélek, mindig ebbe az állapotba botlik bele. Kezdek én a beszédet az északsarki expedicióról, Chimay hercegnéről, a krétai helyzetről, a rossz buzaárakról, filloxeráról: mindegy, mindenki azzal torkol le, hogy magának most fontosabb dolgai vannak ezeknél, maga most vőlegény. Aztán következik egy esomó tanács. Már valóságos hülyévé lettem az effajta tudománytól, pedig a legnagyobb részt csak úgy engedem el a fülem mellett.

Hanem egy kopaszfejű nagybácsim (mindenki tudja róla, hogy a legvitézebb papushős) mégis megszívlelendő tanácsot adott:

— Aztán azokat a legénykori holmikát jó lesz eltakarítani a kkorára. Leveleket, fotográfiákat, bukót, s több ilyesféle bolondságokat, tétova nélkül a tűzbe. Mert — én mondom — sok baj lehet abból!

Ez gondolkodóba ejtett. Az öreg tapasztalásból beszél. Hirdetési táblának való már a feje a sok tapasztalástól. Nem hiába beszél ez. Isten neki! Legyünk hát egészen készen akkorára.

Csüggetegen ültem le asztalom mellé. Mi tülés-tagadás, sajnáltam ezeket a holmikát. Hiszen ezek voltak az én ifjú életem diadalmas csatáinak babérlevelei. Ezekért lumpoltam én keresztül annyi világfájdalmas éjszakát, ezekért táncoltam el annyi édes má-

sodik négyest, ezért irtam annyi tenger verset „hozzá” és ezért hasaltam el pár életbevágó vizsgát; mindegy, áldozatot kell hozni a jövőért. Máglyára velük. Kezdjünk hozzá.

Egy kabinet fénykép. Báli ruhában. Milyen szendén mosolyog most is. Oh jól emlékezem e ruhára. Akkor volt rajta, mikor a domoszlói tűzoltók először csináltak „zártkörű” bált és belebuktak. Akkor volt, mikor egy heves polkafordulat közben ajkaim bíborajkait megérinték és ő nem ütött nyakon érte. Akkor volt... Eh, ne többet róla! Egy szál gyufa, egy percznyi lángolás, egy csipetnyi hamu. Vége örökre.

Ti reátok is ezen sors vár kilenczvenhárom, piros selyem szalaggal átkötött szerelmes levél. Boldog időknek lejárt váltói, letörlesztve becsületesen kamatos kamattal, csókkal és sóhajokkal. Mind, mind puha, gyűrűs kaesókkal írva, szállak betűkkel és rémitő sok helyesirási hibákkal. Hü tükrei az epedő bakfis-zivék lágyan ömlő érzelmeinek. Drága emlékei annyi édes esztendőnek, annyi lezke nemtudásnak és órapászolásnak soha el nem feledhető okozói. Tűzhálálba veletek, nehogy egykor még rosszabb sorsra és diestelenebb halálra jussatok.

Jertek elő, a kálvinista diákok dicső korszakát képező legátusi évadok édes-bus tárgyai. Ártatlan papkisasszonyoknak szemérmesen lesütött szemekkel és édes sóhajok kíséretében átadott, drága emlékei. Kapesos öreg bibliákban préselt és száritott mályva virágcsokrok, egy-egy elzüllött és falura tévedt fotografus által eselekedett, teljesen színevesztett arczképek.

Égjetek el ti is. Hiszen előbb-utóbb porrá leszünk mindnyájan. Igy prédikálja a tiszteletes tata is a templomban. Hogy sírnak rajta a kegyes öreg asszonyok mindig. Na csak semmi érzékenység. Jobb a halálnak napja a születésnek napjánál. Ezt mondja az irás. Ha egy szál gyufa nem elég, kettőt gyujtok. Igy ni. Hamuvá váltatok.

Jertek elé... No bizony mindjárt éjféltre jár az idő, ugy elandalogtam itt ezzel a szomorú munkával. Na most már ne jöjjetek egyenként, mert jön a szellemek órája és ki tudja: mivé nem változtatnak bosszúból, ha itt találnak munkaközben. Egy nyalábba foglalj hát benneteket és a kályhába gyujtok alátok. Igy, nem maradt egy sem. Ime készen vagyok akkorára.

Most pedig lefekszem, de mielőtt elaludnám, rágyujtok egy pipadohányra és elmélkedni fogok a házasság örömeiről.

HÁZI ORVOS.

— Az év minden hónapjára. —

Január.

Hideg évszakban a test tápdús eledelket igényel. Különösen idősebb egyének, kik hivatásuknál fogva sokat ülnek, vannak arra utalva, hogy a testnek a hideg által fokozott hőfogyasztását húsételekkel és szeszes italok mértékletes élvezetével ellensúlyozzák. Gyengén fejlődött egyének kevesebb táplálékot igényelnek, mint az életerősek, nemkülönb a felnőttek is aránylag kevesebb bel érik be, mint a fejlődésben levő fiatalság.

Február.

A nap hossza gyarapodik, de sok embernél épp ez az időszak okoz szellemi és testi fogyatkozást. A városi ember három hónapja dolgozik mesterséges világításnál és szabad idejében nélkülözi a kellő mozgást, a minek bizony éri a hatását. Egy jó könyv s azután egy félórás alapos szobatornázás, néha több eredménnyel jár, mint valami drága gyógykezelés. Igen jó módszer a testet bizonyos időközben megmérni; ha a súly feltűnően apad, ezukortartalmu, ha pedig erősen gyarapszik tojásfehérnyét tartalmazó ételek élvezetével, erős mozgással és a vizivástól való tartózkodással kell ellene munkálni.

Márczius.

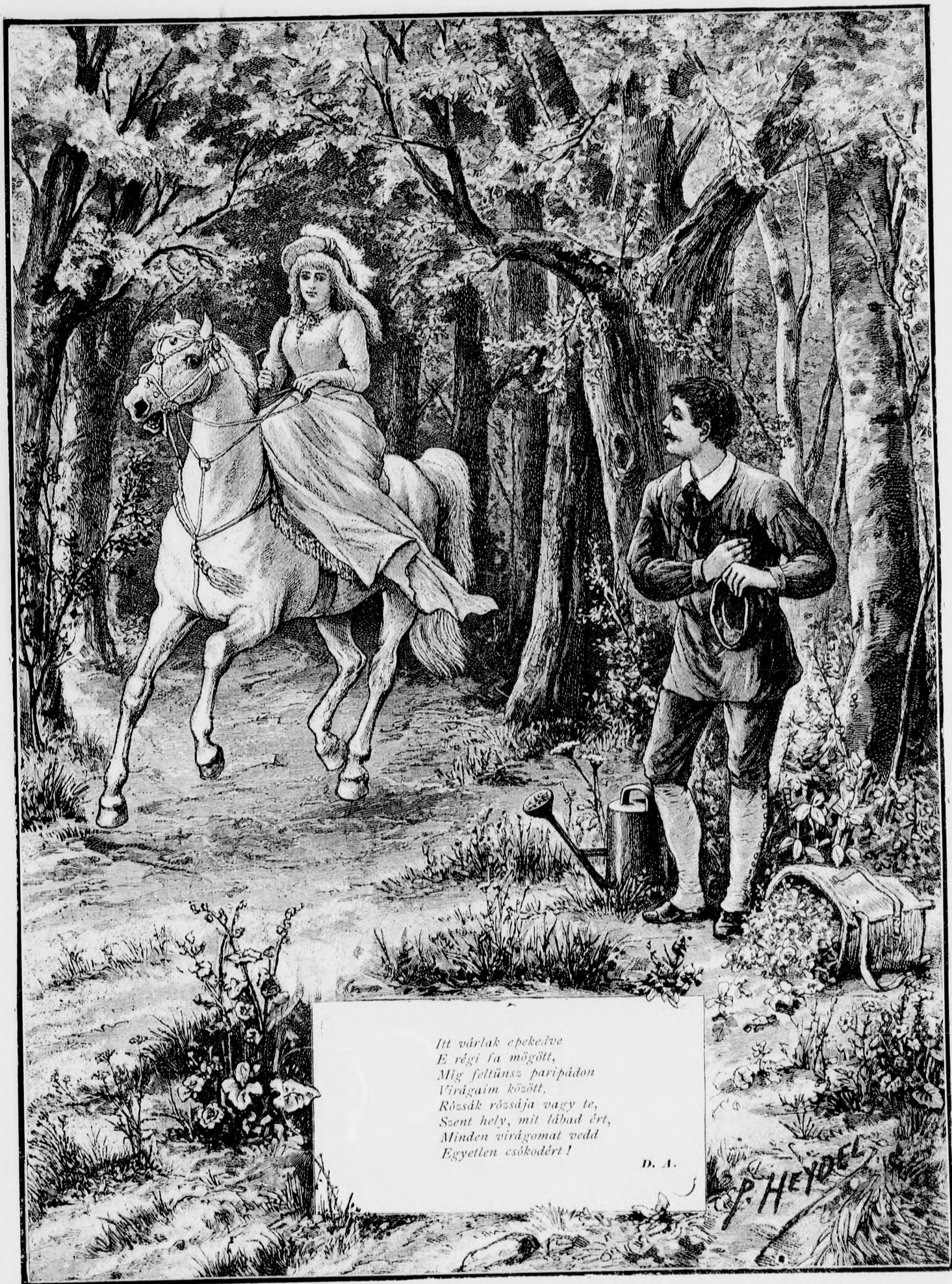
A légzőszervek megbetegedése leggyakrabban kora tavasszal következik be; gyors időváltozás, könnyű öltözék, mindezekelött azonban az éles levegő helytelen belélegzése folytán. A belélegzésnek igen veszedelmes következményei lehetnek, azonban az valóban orvosszerré is válhat. A hideg és por ellen ugy kell védekezni, hogy csukott szájjal az orron keresztül veszünk lélegzetet. Általában a teljes és mély lélegzetet az orron keresztül kell venni és tiszta levegőben minél teljesebben gyakorolni, mivel ezáltal a testben képződő szén-sav elillan és helyét frissítő éleny foglalja el.

(Folytatása következik.)



Egyesült erővel.

Dr. Osh. V. 1887



Itt vártak epekelve
E régi fa mögött,
Mig feltűnsz paripádon
Virágaim között.
Rózsák rózsája vagy te,
Szent hely, mit lábad ért,
Minden virágomat vedd
Egyetlen csókokodért!

D. A.

P. HEYDEL

A kertész.

Almomban...

Almomban egy erdőben voltam én.
Sziklás úton kétségbeesve jártam;
Egyetlen csillag sem fénylett elém
És balzsamot sebemre nem találtam.

Aludni mentek rég a madarak,
Nem ringatott édes dal a sötétben,
Csak egy-egy néma, pusztá ködaráb
Meredt reám kopár közönynyel, téllen

És mind sürűbb lett az erdőhomály,
Eltűnt az út előttem és alattam,
Halálos csendben hallgatott a táj
S én bánatommal egyedül maradtam.

Ekkor fölöttem az ég hirtelen
Káprázatos fehér lávába olvadt;
Tűzkéve lobbant végig lelkemen:
Gyötrelme, kéje mennynek és pokolnak.

Mind, a mi üdv s kín a szívemben élt,
Egyszerre föltámadt, hogy újra éljen,
S napfénynyel árasztotta el az éjt
Rejtelmes, olthatatlan szenvedélyem.

Verőfény reszketett a lombokon,
Rengett a fű, virág nőtt minden ágon,
Szellő csókolta lázas homlokom,
Patakvíz villogott a napvilágon.

Az erdő mélyén édes, lágy zene,
Bűbájos zümmögés danája zendült,
Mintha virágok kelyhe zengene,
A szízarany levél mind összecsendült.

Ekkor sóvárgó, kéjes suttogás
Vonaglott át az erdőn és a szentély
Ragyogva megnyílt és te szűz, csodás
Szépséged pompájában megjelentél.

Eléd borultam, égből szállt alak!
És lábaidnál boldogan rébegtem:
Enyém vagy! Nem hiába vártalak,
Enyém vagy és uralkodol felettem.

Imádlak, álmaim bálványa vagy!
Hajolj le és csókolj meg és emelj föl!
Csupán egyetlen pillanatra adj
Egy cseppet innom e bűvös kehelyből!

Szelíd mosolylyal intettél felém:
Ne nézz reám, ne érints, hunyd szemed be!
Halandó kéztől ködbe fosztlom én
S örök bánat keserve száll szívedbe!

De légy erős, tudj értem küzdeni!
S majd a dicsőség égő csipkebokrán
Arczom virágát újra meglesi
Szemed, ha ép' ily lázasan ragyog rám.

S tovább lebegtél, Sirni kezdtem én,
Visszhangra kelt az erdőn zokogásom:
Haljak meg, óh ha nem lehetsz enyém!
Haljak meg, mintsem lelkem tünni lásson!

Ha nem csak vágyaim lidércze vagy,
Ha élsz, mint legszebb álmaimban éltél:
Ne öldd meg lelkemet! ne menj! maradj!
Karomba foglak . . . hasztalan beszéltél.

Mért vonzanának a távol hegyek?
Egész világ egyetlen pillanatban
E völgy ölen szerelmed . . . hadd legyek
Egy érintésed által halhatatlan!

Fertek, virágok, öltöztetni őt,
Testére szőjétek tündéri selymet,
Hadd lássam mint szerelmes földi nőt
Hódítva élni boldog férje mellett!

Ábrándom rózsaszínű fellegén
Ne szálljon ő el! . . . Könyben ázik arczom
És mindörökké gyászban élek én,
Tündéremből ha nem lehetne asszony!

Fertek, virágok, erdő, napsugár,
Patak, madárdal! és őt körbe fogva
Övezétek varázsszal, hogy ha már
Lejött, maradjon a föld égi foglya!

S együtt érzett a természet velem,
Rajongásomban az erdő megértett;
Királynévá szentelt a szerelem,
Előtled hódolattal hajtvá térdet.

A bokrokat szellő rezgette meg
És a virágok sürgölődve jöttek,
Hogy tégedet fölékesítsenek;
Fejedre mind, mind koszorút kötöltek.

Igézetes szép voltál, angyalom!
Némán csodáltalak, méltázza, hosszan,
Feléd epedve lártam két karom,
A míg a boldogságtól roskadoztam . . .

S fölbredtem . . . Oh, áldott istenem!
Almom nem álom, szép való egészen:
Menyasszonykoszorúval fejedem
Mellettem álltál, esküvőre készen.

Rudnyánszky Gyula.

MATUZSA.

(Elbeszélés.)

(2. folyt.)

Irta: **BOMÓKI.**

VI.

Sokan leirták már, milyen a fővárosi élet, de mindaz meg sem közelíti a valót; itt, a hol a legnagyobb fény és pompa a legnagyobb nyomorral arányban lép fel, e zaj kábulatos, szédítő változatban, leirhatatlanul hat a figyelő kedélyére. Időbe került, míg megszoktam az izgalmakat s rövid egy hét alatt úgy éreztem, mintha évekkal volnék öregebb, s minden ifjúkori emlékeimet a messze múltban hagytam volna. Atyám gondoskodott rólam, amennyire tárczája engedte, de kiadásaim szaporodtak, magam is kereset után láttam, dolgoztam, tanultam, aggódtam és élveztem, szóval huszadik évemben megismertem az életet.

Udvaroltam, nemcsak lánykáknak, hanem a szép asszonyoknak is, de mindez üres beszéd volt, közfogságnál csak ők szorították meg kezemet, én nem az övéket. Matuzsa neve kis papírra írva a keztyűkből lopott vanília-szállal imakönyvemben volt.

Imakönyvemet véletlenségből kis nővérem pakolta be uti ládámba. Sokszor felnyitám az imakönyvet, de már nem imádkoztam úgy, mint gimnazista koromban, hanem ott nyitottam fel, a hol a lepréselt vanília-szál volt.

Többé nem ábrándoztam, de mint az utat vesztett vándor, lelkem visszazállt régi kedves emlékéhez. Matuzsa, Matuzsa! Beállt a tél, szépen hullottak a fehér hópelyhek, tündöklöttek a főváros utczái a villanylámpák világításánál.

Megnéztem a főkönyveket, a hol a lakók be vannak jegyezve, megtudakoztam a szállókat.

Felfedeztem; a Nemzeti szállóban voltak egy hét óta. Küldtem nekik a jogász-bálra meghívót, aztán névjegyemmel egy pompás rózsacsokrot s azon estére páholyjegyet a nemzeti színházba. Első felvonás után tisztelkedtem náluk a páholyban.

Szemem káprázott, jól látok-e? Matuzsa ott a fényben csodálatos szép volt. Barna dus fürteit egyszerű arany nyíl tartotta össze, fehér csipkeruhája igézőn állt szép alakján, keblére az általam küldött rózsacsokor volt tűzve. Erről a lányról csak az irigység mondhatja, hogy harmincz éves. A szemek

ragyogása, az arcz rózsapírja, e hajlékony karcu derék, összhangzóan keces, bájos mindene; tizenhét éves lehet; pedig ő az, hangja, mozdulata. Ez este nem néztem a szinpadra, csak őt láttam. Megkérdeztem: szabad-e kocsit hoznom s őket szállásukra vinnem illetőleg kísérem? A mama megköszönte s mondá: most már felmentenek, mert Matuzsa fivére s a mama barátnőjének fia jönnek értük. Csakugyan, midőn a függöny legördült, s kiléptünk a páholyból, a folyosón két férfi lépett hozzánk s karjukat nyújták a hölgyeknek. A bemutatás rövid volt, aztán üdvözöltem a hölgyeket és visszavonultam. Matuzsa fivére komoly volt; a másik magas, barna férfi, előkelő tartással, esinos, sötét szakállal.

(Nekem még csak bajuszom van.)

Kellemetlen körülmény. Mit nem adnék, ha azt a vitézlő urat álmában megborotváltathatnám!

Egy hétiig nem tanultam. Mit nekem egyetem! Szobámba zárkóztam, naplót írni, Matuzsa szépségéről és arról az égető pokolról, mely egy hét óta fölemészti nyugalمامat.

Eljött a nap, megjelentem a vigadó fényes táncztermében. Tündérvilág ez! Kissé félrevonultam, szinte kábultan néztem egy ideig. Dobogó szívvvel vártam megjelenésüket. Végre a rendezők karján, tíz óra után beléptek. Rohantam, azaz rohantunk, mert sokan voltunk, akik rohantunk. Matuzsa tüzvörös selyemben volt, sötét hajában pompás vörös kaméliákkal (ezeket nem én küldtem neki). Teljesen eszemet vesztettem. Ugy hiszem, győzelme elragadta őt, talán kicsit kaczer volt.

Néhány tánczban nem juthattam hozzá.

Végre amint ott álltam, várva, míg visszahozzák, mint tündér jelenséget láttam; legyezőjét kezembe adta.

— Vigyázzon rá, míg tánczolok — mondá, s megint mással lebegett tovább.

Másodszor tánczrendjét adta ide.

— Erre is vigyázzon kérem, ha már itt áll.

Ismét tova repült tánczosa karján. Beletekintetem tánczrendjébe. A harmadik négyesnél láttam, hogy nevémet ő maga bejegyezte, ez enyhítő balzsam volt szívem lázongására. Nem tudom, a bál részleteit leírni, nagyszerű volt, de én csak egy fénytömeget láttam, csak a zene hangjainak hullámzását hallottam és őt láttam, őt néztem. A harmadik négyes előtt egyetlenegy tánczban sem juthattam hozzá, míg ama barnaszakállu, magas férfival többször tánczolt. A harmadik négyes nyitány hangjainál oda mentem hozzá, karomat nyujtva, tehát a kis kéz karomon pihent s a mint sorba álltunk, legyezőjével gyengéden, majdnem atyailag legyeztem őt, ellesve minden gondolatát.

Oh, hogy soha ne lett volna vége ennek a négyesnek! Sokat mondtam neki, a szavakra nem emlékezem, de bizonytal megérthette, hogy szeretem, talán rám hallgatott, talán nem; a zene, a táncz mozdulatai; a zaj, a hőség, minden összejárt, hogy nem felelhetett.

Négyes után egy gyors táncz következett. Nem vezettem őt vissza mamájához, hanem átkaroltam karcu derekát s vittem.

Karom remegett, szívem dobogott, majd kitörte az oldalamat. Éreztem ajkainak lehelletét, villanyos hajfürtje tánczközben ajkamhoz csapódott, kis kezét szoritottam. Örült táncz volt ez; most, gondolám, bájos vénleány, kitánczoltatom belőled a lelket! De veled halok meg én is, hogy e gyönyörnek soha ne legyen vége. A tánczot soká jártuk, végre megsajnáltam, mamájához vittem; de le sem ülhetett, a szakállas, magas férfi ott termett, átkarolta, vitte a levegőben. Matuzsának a lába sem érte a földet, szédítően forogtak tova; én mint az örült szaladtam utánuk egészen körül a teremben; a gyilkos, megöli,

megfojtja Matuzsámat ezzel az eszeveszett tánczozal! Láttam, hogy Matuzsa mintegy szédülve a magas férfi keblére hajtja, a gyors forgás közben, fürtös, szép fejét. Iszonyut éreztem, talán megöltem volna azt a férfit, de egyik rendező karonsipett, ne futkossak a tánczoló utjában! Kimentem a tánczteremből fel a karzatra; forró homlokkal onnan néztem le. Megnyugodva láttam, hogy nemsokára távoztak; egész sereg fiatalember kísérte őket hajlongva, tehát mennek haza. Lerohantam a lépcsőkön s láttam, hogy kocsiba szállnak.

A nagyszakállu kezét csókolt nekik s Matuzsa az ő kedves csengő hangjával azt mondá neki: „Isten veled!” Bérkocsiba dobtam magam, én is haza hajtattam, a féltékenység gyötrelmeiben vergődtem; két kezemet arczomra borítva zokogtam, keserűen, mint sohasem azelőtt, sem azután.

Pár nap mulva a levélhordó levelet adott kezembe. Nyitott boríték, belől elegáns iven eljegyzési jelentés. Matuzsa menyasszony!

Egy földbirtokos veszi el.

Gyorsan bezártam ajtómat, a pamlagra akartam dojni magamat, mert nagyon rosszul lettem hirtelen, de aztán nem tudom mi történt velem, nagyon szédültem, szemeim előtt vörös foltok lebegtek, s én a földre zuhantam. Végre magamhoz tértem.

Nagyon gyenge voltam, lefeküdtem és elaludtam; éjjel erős láz tört ki rajtam, de a fiatal erő győzött. Másnap felkeltem, sétálni mentem, harmadnap az egyetemre is mentem. A fiu sápadt, mondták barátain, meglátszik rajta a fővárosi élet. Egy hét mulva elmentem a Nemzeti szállóba. Matuzsáék még ott voltak, de másnap már elutaznak.

Felmentem és a mama előtt elég lelkiérem volt az eljegyzéshez szerencsekívánatot nyilvánítani. Pár perczig magunkban maradtunk.

— Mi baja? — kérdé Matuzsa részvétellel — olyan halavány; talán beteg volt? legalább tíz évvel idősebbnek néz ki.

Részvéte jólesett. Megragadtam kezeit.

— Matuzsa, szeretem és szenvedek. Még nem késő. Ha vőlegényét nem szive szerint választotta, talán szülei akarják, lépjen vissza, legyen enyém, én boldoggá teszem. Matuzsa, nélküled meghalok! s mindkét karommal átöleltem derekát.

Megijedve küzdött, hogy magát karjaimból kifejtse, csókolni vágyó ajkaim elől elfordítá kedves arcát. Majd midőn elbocsátám és kétségbeesve néztem rá, megsajnált. Összetette kezeit.

— Ne haragudjék rám, — mondá, — vőlegényemet teljes lelkemből, egész szívemből szeretem, övé leszek; én idős lány vagyok önhöz; ön előtt szép jövő van; midőn legszebb férfikorába lép, én már öreg nő leszek, feledjen el engem s óhajtóm, legyen nagyon boldog, Isten adjon önnek más fiatal nőt, amilyet megérdemel!

Könyörgő, összekulesolt kis kezeit két kezem közzé fogtam, szemeibe néztem, mikor már hallgatott, akkor is, mintha vártam volna, hogy visszavonja halálítéletemet. Nagyon szerettem őt; de hallgatott s a mama lépteit hallottam.

Vettem kalapomat s magam meghajtva távoztam.

A lépcsősarnokban találkoztam a vőlegénynyel; köszöntém őt, kezét nyujtott, hiszen be voltunk egymásnak mutatva.

— Remélem, esküvőnkön s lakodalmunkon jelen lesz, — mondá melegen, barátságosan.

Deli szép férfi volt, minden mozdulata előkelő, arcza vonzó, hangja kellemes; meg voltam semmisülve. Megigérttem, ha lehet, eljövök.

(Vége következik.)

K-val készült kézirat.

Irta: **Jablonszky Sándorné.**

Kivonat kézi könyvemből. Kedélyes közlemény küldve kebelbeli komám s kartársamnak

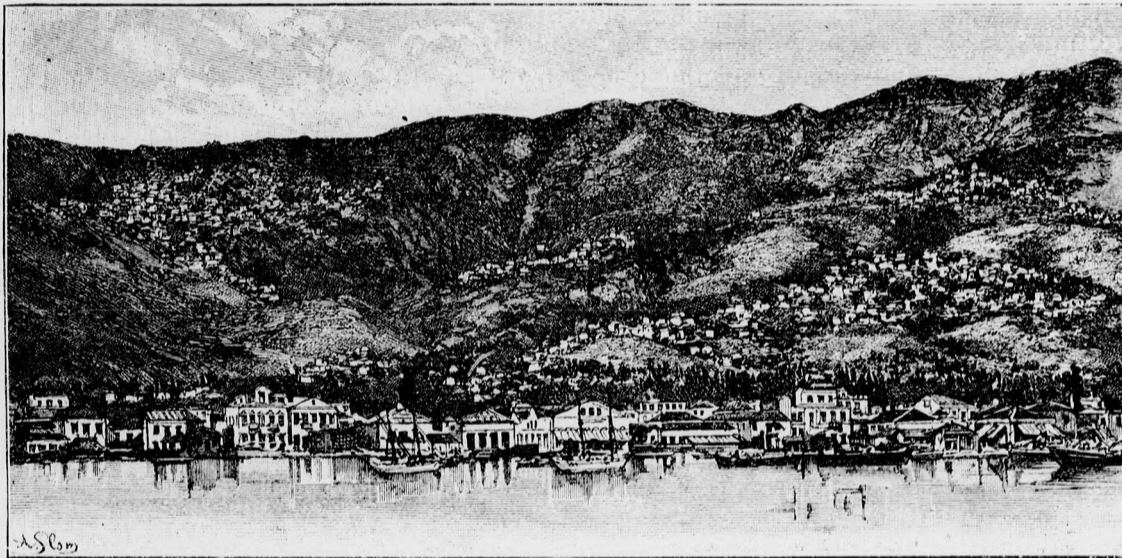
Kecskemétre.

Kedves Komám!

Kellemes kötelességemnek képzelem közölni kedves komám-mal könnyelmű kalandozásaim komoly kifejlődését; keveset kocz-kázatok, kritikus körmeid közé kerülvén, körülbelül kinevetsz krix-krax karczolataimért.

Közleményemet következőkkel kezdem:

Kollégiumi kiképzésemből kikerülve, keresett kancelláriában kaptam karczolásaimért kosztot, kvártélyt. Később kineveztettem a kuriához kisebb közegnek. — Kezdttem könnyelműsködni, könnyen költeni, korhely kompániába keveredni. Körükbe kerülésem károm követte; kóboroltunk kávéházból-kavéházba, koresmából-koresmába. Kezdttük kártyázással, koppasztgattuk kasszáinkat, két óra körül kizsebeltetem, kinos kebelbeli kísértetem kártyáink kimenetelét, kalapjaink kimerült képünkre kanyarítva kellő kifejezést kölesönöztek a keblek kinjairól. Később kontóra kártyáztam, krajczárig kizsákmányoltak, kamatul kinevettek. Kirohanni készülttem közülök, kilincset kivették kezemből, kelnerre kiabáltak, koczintásra



Volo kikötője.

kényszerítettek. Kedvet kaptam, kört képeztünk, kurjongatni kiabálni kezdtünk, kelnerre káromkodni, ki kifáradt kiszolgálásunkban; koczintgatásaink közepett — konytván kissé a költészethez — kacazjra keltő költeményeket komponáltunk. Kurz-um kivilágos kivirradtig korhelykedtünk különfélelép. Kávéházból, kvázi koresmából kivánszorogtunk, követve Károly karmester kíséretével. Kricsi kollegánk kívánt kedveskedni Károly kitűnő keringőjével kedveltjének Kardos Katinkának. Kapuján kopogtunk, kinyitották. Katinka kisasszony könyöklője kitarva, kirakva kinyilt kaméliákkal, kaktuszokkal, közte kalitka kanárral, kalitka közelében kis kutya kapaszkodott, kiegészítésül környezetének. Katinka k. a. komoly képpel kötögetett köztük koczás köntösében... Korán kénytelen kelní, kézi munkájával keresi kenyerét. Kapu kinyitásra kitekintve, kiabálni kezdett: „kérem, kérem! komolyan kikérem, kívánom, kíméljenek komédiájuktól, kompromittálni kívánnak, köszönjék kegyetek korhelységüknek kiutasításukat!... Kikotródtunk; kint kezdtünk kacazgni kapott kudarcunkon, kiállhatatlan kreatura, kopott koczás köntösében, klasszikus kisasszony!...

Kis idő kerültével kabinetem kényelmes kerevetén kinyujtózva kezdttem kipihenni kábultságomat; kijózanodván, kimondhatlan kiadásaim kedvemet kieserélték. Később kísértálni kíváncsoltam, kábultságomat kiszellőzni. Korona kis kocsmba kullogtam, kellnernek kopogtam, kenyérleves, káposztát karmenádliával, kárászt kirántva krumplival körítve, kifli kochot kompóttal, komfektnek

királykörtét, kenyeret, kávéét kértem, kereken költöttem: kilenczvenkilencz krajczárt; keveseltem.

Később királyi kertbe kocsiztam ki, kóvályogtam körös-körül, keresve kedélyes kompániát, különböző körök különféle kasztot képeztek. Körül kémlelődttem, kinek körébe kellene keverednem; kocszálásom közben két kollegám karon kapott s Komárom kerület képviselőjének körébe kanyarított. Kőváry képviselő könnyedén, kevélyen köszöntött, különben kedves kisasszonya Kamilla kimondhatlan kecsességével, kellemével kielégített.

Készültek. Karommal kináltam; kocsijokig kísérttem.

Kellemes kirándulásomat követő kedden Kamilla kérésére Kőváry képviselőkhöz készülttem. Képzeltetés, kétség kinez: kiérdemelhetem-e kegyét, kezét kedves kisasszonyának? kinek kedves képe kitörülhetlen keblemből. Kalapomat, kabátomat kikefélvén, külsőmet kiesinosítva kiindultam.

Korridoron keztyűs komornyik kart karba kötve kocszált; kérdezősködésekre köszönt, kártyámat kérte, később követésre kért Kamilla kényelemtől körözött kabinetje, kék kárpitjaival, kereveteivel kellemes kinézést kelt, körös-körül kitűnő kompositéurök, koszorús költőink képei kitűnő kivitelű keretekben, közepén kék köböl kandalló, kétoldalt kandaláberek, Kisfaludy, Kazinczy könyomatu képeit különösen kivilágítva. Kamilla könnyű kék köntösben kecsesen köszönt, kerevettel kinált, körülményeimről kiváncsian kérdezősködött, kérdéseit kérdés követte, kezdttem

közeledni, kémi kegyeit, kitaráni keblem kedves kívánságát, keveset komédiázva: kezét kértem. Kipirulva könnyezve közeledett. Keblemre karolám.

Később kisült: ketten konkurráltunk kezére. Kamilla kitüntetett, kijelölvén kiválasztottjának, konkurrenssem a kapitány kihitt kardra, kijelentvén kettőnk közti különbséget. Kard kardba kapott, közösen küzködtünk, kapálództunk, kardom kiesett kezemből, karomon kapott két karczolás következtében kimerülve, kocsin kerültem kvártélyomra.

Későbbkomornokának közve-títésével kölesönösen közöltük körülményeinket Kamillával.

Kigyógyulván, Kamilla kereken kikosarazta kiállhatatlan kapitányát. Karátsonykor kis

körben, kegyuri kápolnában, komoly kapuczinus képesolta kezeinket.

Kedves komám, kis keretben kezeidhez kapod kalandjaim komoly kifejlődését, kérlek ki ne kacazgj.

Kelt Komáromban

Kész komád, kartársad

Kiskarikási Karikás Kázmér

Kir. közjegyző.

KÖZÖS SORS.

— Eredeti székely regény. —

(20. folyt.)

Irta: **Péterfi Tamás.**

MÁSODIK KÖTET.

VII. FEJEZET.

HERVADA VIRÁG.



Hónapok teltek el a dicső szabadság angyalának első szárnyesattogásai óta.

Változott gyorsan a világ, s benne eszeveszetten verekedtek egymással az emberek. Folyt a vér országszerte mindenfelé.

Mikor a szabadságharcz Erdélyben be lett fejezve, Bem József tábornok, az erdélyi sereg fővezére, Temesvár mellett próbálta meg szerencsáját titáni küzdelmeinek utoljára, de az többé nem kedvezett az Osztrólenka hősenek.

Ezt követte a világsi fegyverletétel, e szomorú emléke a magyaroknak. Honvéd tisztjeink, kiket az ellenség a harcban, vagy azután az ármány meg nem ölhetett, kimenekültek külföldre halálos ítéleteik elől.

Voltak olyanok is, kik szülőföldjükig bujdokolva, álnevek alatt szerepeltek saját otthonukban. A közkatona visszatért elhagyott ekéjéhez és következett a szörnyű csend ezek után, mit nem vala szabad sóhajással sem zavarni, háborgatni a szegény elnyomott magyarnak.

* * *

Őszre járt az idő. Reggelenként csillogó dér lepte el a földet, s a patakok szélén vékony jégkéreg húzódott végig, kicsipkézve díszesen a partokat, s jelentve a hideg tél közeledtét.

Lehullottak a gyümölcsfák levelei rendre mind, csupán a fenyő zöldelt egymagában, örökös egy színűségben a hegyek és bércek oldalán.

Egy ilyen szomorú őszi napon érkezett meg újra a hosszú idők után Estámbá Fenyővárra.

Bejelentésekre nem vala szüksége, ismert személy vala a kastélyban, kit mindig szívesen fogadtak, de sohasem olyan várva, mint épen most.

Margit, mintha előre érezte volna az öreg közeledését, kijött az előszobába. A mint megpillantá, nyakába borult az öregnek. Estámbá szomorú volt, s valóban most látszott rajta a megtört lélek kinvonaglása, arca jobban és többet beszélt mindenféle földi szónál, melyet valaha használt ember.

A cselédség bámulva nézte a jelenetet, mint borul nyakába egy ilyen vén, fehérharisnyás székelynek az ő gazdag urnőjük.

Atkarolva vezette be az öreget. Leültek szemben egymással, de hosszas időn át nem szólottak semmit.

Estámbá a földre szegezte tekintetét, reá támasztva fejét mankós pálezájára — s olykor-olykor legördült egy könyesebb ránczos arculatján.

Magit az öregre tekintett, majd kezeibe rejté arcát s zokogott.

Olyan nehéz volt megszólalni mindakettőnek. Remegett hallani a valót, a szomorú valót Margit kisasszony; Estámbának fájt az elmondása, a miket hírül hozott.

Nagysokára Margit szólalt meg halkán.

— Onnan jön, a harcztérről?

— Onnan...

— Mindent vesztettünk?

— Mindent!... — mormogá lassan az öreg. És ismét néma csend következett, melyet ritkán egyes sóhajok zavartak, hol az egyik, hol a másik által.

— Mind meghaltak? — szól Margit később.

— Nem.

— Melyik él? — s amint az öregre tekintett, a reményeknek egy gyöngye fénye derengett a sápadt arcára hullott könyek tükrében.

Estámbá csendesen kezdé elmondani feleletét.

— Lajos ur meghalt. Ott voltam a temetésénél. Benkő Éfraimnak lábát szakítá el a golyó, s több sebtől vérezve kiulódott, mikor utoljára láttam.

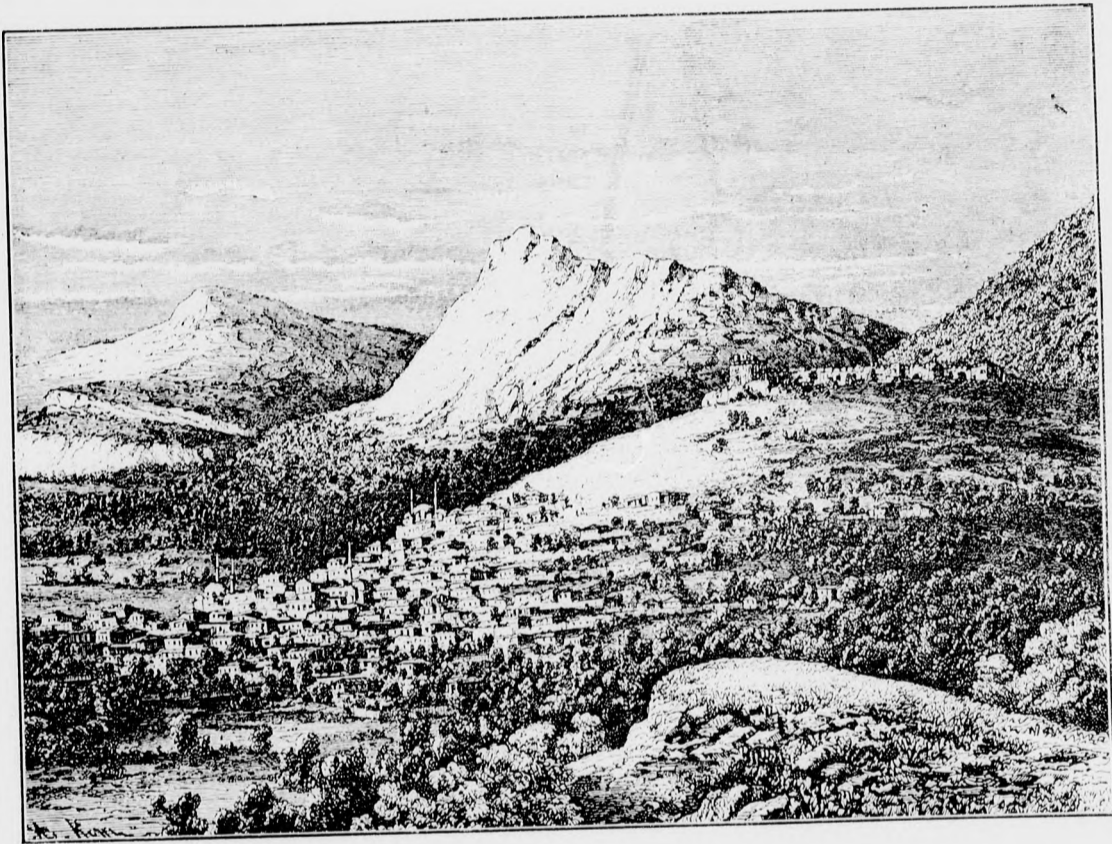
— És Béla? — kérdezé Margit az utolsó gyöngye lobbanásával a reménynek.

Az öreg nagyot sóhajtott, s megtörölte szeméit.

— Segesvárnál láttam utoljára. Meghalt? menekült? elfogták?... nem bírtam többé nyomára akadni.

— Nem látta a halottak között?

— Nem mi temettük el az elesetteket. Mene-



Trikala városa.

külés volt jelszava ottan Bem apónak. Sebesültjeink, halottaink elmaradtak s az ellenség takarítá el mindazokat — galád módon.

Margit fájdalommal sóhajtott föl. Remegett tőle minden tagja.

— Egyik barátom még látta menekülni — folytatá lassan az öreg, — hol jó előnyben volt a kozákok előtt. Lehet, menekült és él valahol. Lehet, hogy utólérték és kozák lándzsájának hideg vasa szurta át szívét, vagy elfogták, s elhűzolták hosszú, kínos rabságra, honnan nincsen szabadulás, csak a halál után.

A gyönyörű terem siralomházzá változott, hol ketten sirattak egyet, élőt vagy halottat? azt a siratók sem tudják. Remény és kétség dul a szivekben, s hervasztja a fiatal virágot, mint az öreg csert egyaránt.

Vajjon meddig tart a köny?

(Folytatása következik.)

A HÉT TÜKRE.

— Csevegés. —

Felsőges vendégünk volt az elmúlt napokban, Vilma Hollandia királynője, a regens királynő édesanyjával.

Eljöttek megnézni a mi szép fővárosunkat, csak az a kár, hogy éppen a legrosszabb időt választották ehhez. Esett az eső és így a látványlók bizony nem minden szépségüket fejtették ki.

Kedves alak ez a fiatal királynő, a ki minden áron szeretne nagy leány lenni, s ezért bevonatta a Hollandiában eddig forgalomban volt bélyegeket, melyeken Vilma még kis lánynak van feltüntetve.

Mennyi vesződsége is volt szegény királynőnek, a mikor tanulni kellett! Egyszer pláne a királynő szobafogságot kapott, mert nem tudta a lezckjét!

Tudjátok mit tett! Lázadásra szólította fel alattvalóit egy proklamációban, amelyet sietve visszavont, mikor anyja megengedte, hogy elhagyja a szobát.

Különbön korához mérten igen olvasott nő. Ismeri Deák Ferencz működését és ismeri Petőfi költészetét.

Már nincs körünkben, elment Bécsbe.

*

Ő Felsőge a magyar király is Budapestre érkezett a pozsonyi koronázási emlék felavatása után, ami rendkívüli fényben ment végbe. Ott volt a királyi családnak vagy harminczhat tagja.

Az emlék Mária Terézia lovasszobrát ábrázolja és igen művészi kivitelű.

Az ünnepségek sorrendjében élő képek is be lettek mutatva Izabella kir. hercegnő rendezése szerint. A bemutatott élképek a következők: Szent Erzsébet bucsuja Pozsonytól (1211), Habsburgi Rudolf és Kun László a stülfriedi csatátéren (1278), I. Albrecht Pozsonynak a hídvámszedési jogot adományozza (1439), Ferdinánd osztrák főherceg királylyá való választása (1526), I. Lipót megtekinti Savoyai Jenő taborát (1697), az 1741-iki országgyűlés. A képek közéit egy-egy zenei remekmű előadásával töltötték ki.

Az ünnepélyre érkezett vendégek száma jóval meghaladta a 40 ezeret.

*

A párisi tüzkatasztrófa áldozatait is eltemették már, elföldelték a királynőnk hűgát, az alençonni hercegnőt is.

A beszentelés a du Roule fauborgi St. Philippe székesegyházban folyt le.

A templom előtt nagy néptömeg tolongott. A közlekedés szünetelt. A templom külső rácsai be voltak csukva. Az oszlop-csarnok mögött antik drapériával feldíszített portalet állítottak fel, a melyen az alençonni és bajor hercegi házak czimerei voltak. A templom belsejében ravatal volt felállítva s azon pihent az alençonni hercegné koporsója. Az elhunyt kívánságához képest sem virágokat, sem koszorukat nem tettek a koporsóra, a melyet számos barna-fehér és vörös-fehér-sárgaszínű szalag díszített. A szalagok javarésze felírást viselt: „Hohenzollern Károly herceg és neje.“ A Luitpold bajor regensherceg nevét viselő belga gránátos ezred tisztjei. „Zsófia, Henrik, Erzsébet és Gábor szeretett nagynénjüknek“ stb.

A koporsót reggel hét órakor hozták a templomba. Az egyházi szertartásnál az alençonni herceg, a kinek a feje még be volt kötve, a vendomei herceg és hercegné, a flandriai gróf, Alfonz bajor herceg, Joinville herceg és hercegnő, Ferdinánd bolgár fejedelem és neje, Waldemár dán herceg és neje, a párisi grófnő, a nápolyi királyné, Izabella spanyol királynő, gróf Wolkenstein osztrák-magyar nagykövet és neje, gróf Münster német nagykövet és leánya és herceg Radzivil és neje voltak a koporsó körül. Az orleansi herceg a dísz-szó gálatra rendelt kíséretnek Párisban időző tagjai által képviseltette magát. Az abszoluczió után a család tagjai szentelt vízzel fecskendezték meg a koporsót és távoztak a templomból, a nélkül, hogy a résztvevők elvonulását bevárták volna.

*

Éljen dr. Hugonnay Vilma grófnő!

A nőemancipáció ez a legelső harciosa, kit a magy. tudomány egyetem a lefolyt héten avatott tudorává!

Éljen az első nőorvos!

Nagy áldás leszen a szenvedő női nemre, ha a mutatott irány követőkre talál! Hány, de hány beteg nő van, a ki inkább éyekig szenved, de betegségét férfiorvosnak nem mondja el?! És ez természetes is. Ám legyenek nőorvosaink, rögtön elmúlik a baj, mert hiszen egy nő a nőorvossal szemben teljes bizalmat érezhet, s nincs semmi akadály, a mi bajának föltérásában hátráltatná!

Hogy egypár szimuláns férfibetege is leszen a nődoktornak, ez csak természetes, de ezeket az ípséket fel lehet ismerni és az orvostól függ, hogy milyen patikaszert ír elő!

*

Az emberszeretet egy újabb megnyilatkozásáról is kedves kötelességem számot adni.

A kis emberpalánták, a szegény beteg gyermekek istápolására Bródy Zsigmond jólelkű emberbarát 520,000 fros alapítványt tett, s ebből valamint különböző adományokból felépítették Budapest a Bródy Adél gyermekkórházat

Budapestben már most két ilyen intézmény van, bár volna még több, hisz a gyermekek testével rendszerint a lélek is elsatnyul, gyermekekre kétszeresen igaz, hogy ép testben ép lélek lakik.

*

Kellene még valamit emlitenem a törög-görög háborúról, de mit, a mit még el nem mondtam?

A görögök leveretése már most egy olyan mondat, mely mögé csak a pont hiányzik, vessző van elég benne, ezt a görögök a hátukra kapják az ellenféltől.

Őt török öt görögöt döngönyöz örökös örömök közt.

*

Hála az égnek elmúltak a fagyosszentek napjai is. Az idén ugyancsak megfeleltek nevüknek, havat, esőt, sárt és fagyot hoztak magukkal Servác, Pongrácz és Bonifác urak. Hogy ezek a szentek nem jó időt küldenek a szegény magyarra, azt még értem, hiszen rácz hangzásu nevük van. De, hogy a jó öreg Orbán, akinek olyan jóhangzásu neve van, az is az előbbi három dicsőségre pályázik évenként (május 25-én), az már érthetetlen, de tény, mert régen ismeretes, hogy a három fagyosszent után a negyedik, akitől a parasztság még jobban fél, az öreg Orbán, a ki néha napján meg-meglátogatja fagyos leheleteivel a vetést.

Adja Isten, hogy az idén ne legyen úgy, azt kívánom

Én.

KÉPEINKHEZ.

Br. Lévy Henrik. Azok között, kiket a Felsőge kegye legutóbb bárói rangra emelt, előkelő helyet foglal el kisteleki báró Lévy Henrik, az Első magyar általános biztosító társaság megteremtője. — Lévy 1828. ápril 16-án szegény szülőktől született a bács-megyei Jankovácson. A szabadságharcban egy vadász-zászlóaljba lépett, s hadnagygyá lett. A szabadságharc után kereskedelmi tanulmányokat végzett, majd a trieszti biztosító társulatnál gyarapította gyakorlati ismereteit. Ekkor kezdett foglalkozni egy magyar biztosító társaság alakításának eszméjével, a mi elég merész dolog volt, mikor semmi vállalkozó kedv nem nyilvánult, s kellő tőke nem volt. A magyar biztosító társulat megalakulása tehát a magyar közgazdasági életnek nevezetes mozzanata, mint a következmény is megmutatta. Jellemzésül emlíjük, hogy az új intézethez Lévy mindjárt kezdetben magyar tisztviselőket alkalmazott és ott sok szegény honvédnek juttatott kenyeret. Azóta is élete csupa munkálkodás közt telt, s több közhasznú intézmény létesítését segítette elő. A magy. tud. akadémiánál 10,000 frtot tett le közgazdaság fejlesztésére, a siketnémák országos alapja javára 10,000 frtot stb. stb. összes alapítványai s adományai meghaladják a 170,000 frtot.

Aumale hercege. A párisi nagy tüzvész áldozatai közzé tartozik Aumale hercege is, bár nem volt a vész napján Párisban. Régi köszvényes bántalmái ellen keresett Olaszország derült ege alatt gyógyulást, s itt érte a borzasztó katasztrófa híre. Mikor megtudta, hogy rokona, az alençonni hercegnő szintén összegegett, e nagy csapás oly váratlanul érte, hogy szörnyet halt. Aumale hercege az orleansi családból származik, s tagja volt a francia tudományos akadémiának, mint hadügyi kapacitás. Temetése az alençonni hercegnő temetésével egyidejűleg történt Párisban.

A krétai felkelésből (Malaxa ostroma). Képünk abból a háborúból mutat be egy jelenetet, mit a krétai felkelők vívtak a mohamedánok ellen. Ez volt az ok, mely Görögországra oly siralmas okozatot szült, hogy katonáit Krétából vissza kellett hívnia, s azonkívül egyik várost a másik után foglalja el tőle a török országa északi részén. Jelen számunkban mutatjuk be a török-görög harcok két másik székelyét, Trikala városát és Volo kikötőjét is, melyek mind a törökök előnyomulásának és győzelmének színhelyei. A görögök mindenünnen vad futással menekülnek.

Egyesült erővel. Csintalankodik a tót leány szerelmesével, ki mindenáron be akarja bizonyítani neki, amit a leány ugyanis szívesen hisz. De kötődik a legénynek, mert hát olyan jólesik a szeretett ajkairól hallani szerelme nagyságának a bizonyítását. „Ha szeretsz, hozd el nekem azt a vízi rózsát!” És a legény vállalkozik rá, de baj, hogy beljebb van, semmint elérhetné, s a leány is segít neki már most és egyesült erővel elérik a vízi rózsát, mit a legény szerelme jelöl a leánynak nyujt. Hadd viruljon ott, ahol legjobb helye van, a leányszív fölött.

IRODALOM.

Jellemek, történetek és képek. Lapunk munkatársra *Jámborné Székely Lilla* e czímen gyűjtötte össze s adta ki elbeszéléseit, melyeknek kedves történetekről bizonyosságot tesz lapunk részére írt, s nemrég közölt „A nagybácsi házassága” is. A tiszta jóvedelem a Békési Nőegylet pénztárca. Ára 1 frt 20 kr. Kapható a szerzőnél Békésen.

„**Az 1848-49-iki Magyar Szabadságharcz Története**” czímű nagy, illusztrált munkából most jelent meg a 30-dik füzet, a melyben *Gracza György* az oroszokkal való első alkudozásokat, s az erdélyi végső harcokat írja le. Megkapóan szép a Gábor Áron székely hősi halálára és temetésére vonatkozó részlet.

Szalay Baróti: A magyar nemzet történetének megjelent a 61. füzet, mely folytatólag közli a köz- és műveltségi állapotok leírását a Habsburg-házból való királyok korából (1526—1705-ig). — Kiadja Lampel Róbert (Wodiáner F. és fiai, Budapest).

VEGYESEK.

A jövő hét nevezetesebb évfordulói:

Május	24	Viktória, angol királynő szül. 1819.
"	25	Az osztrakenkai ütk. Diebitsch hady. győz. 1832.
"	26	A tör. szult. új rend. katon. feláll. rendeli el 1826.
"	27	Pitt Vilmos, angol államférfi szül. 1759.
"	28	Tóth Vilmos, a főrendiház elnöke szül. 1830.
"	29	A magy. országgy. elfogadja a köz. ügyeket 1867.
"	30	Erdély magyarországgal unióját elfogadja 1848.

Ötödfélezeréves kenyér. A berlini mezőgazdasági akadémia egyik tanára: Wittmach, a kertészek müncheni kongresszusán egy darab, durván örölt lisztből készült egyiptomi kenyeret mutatott be, melyet egy mumia kamarájában találtak és a mely hozzávetőleges számítás szerint, ötödfélezer éve került ki a dagasztó teknőből. A száraz helyen volt kenyér annyira megőrizte sajátosságait, hogy jóddal leöntve kékre festődött, vagyis kiváltotta a keményítő sajátlagos visszahatását.

A csokoládé története. A kakaót a spanyolok hozták Európába, még pedig Mexikóból és csokoládét a mi földrészünkön a spanyol udvarnál ittak először. Richelieu bíbornok fivére: Alfonz lyoni érsek azután megismertette a francziákkal is, de ekkor még csak gyógyszer gyanánt itták. Nagyobb elterjedésre segítette XV. Lajos felesége: Mária Terézia királyné, a ki nagyon megszerette ezt az újmódi élvezeti szert; ekkor már kávéházakban is kapható volt, de csak nagyon drága áron. A drágaság volt az oka, hogy a XVIII. század első felében csak a vagyonosabb polgárok engedhették meg maguknak az élvezetet, hogy csokoládét igyanak, de ötven évvel később már a szegényebbek is hozzájuthattak. Jelenleg a hollandi kakaót tartják a legjobbnak.

H Y M E N.

Eljegyezte: *Palkovics Jenő* Esztergomból, *Nagy Etelka* k. a-t ugyanott. — *Longauer Kálmán* Bakabányán, *Ziegler Etelka* kisasszonyt Komáromból. — *Tóth Bertalan* Tószegről, *Reczey Nellike* k. a-t Czeplédről. — *Thuranszky József* Ó-Becséről, *Mikesevits Ilonka* k. a-t ugyanott. — *Bérczy Imre* Aradról, *Knapp Mariska* k. a-t ugyanott. — *Bronner Hermann* Gyöngyösről, *Bing Juliska* k. a-t S.-A.-Ujhelyről. — *Csávosi és Dobdai Csávossy Ignác* Zsom-bolyáról, *Fendler Milike* k. a-t Mődöson. — *Wienert Tivadár* Parádról, *Jankovics Adrién* k. a-t Egerből. — *Farkas József* Récsken, *Friedmann Sarolta* k. a-t Szolnokon. — *Aigner Dezső* Orosházáról, *Czédly Ilonka* k. a-t ugyanott. — *Szocska József* Beregszászról, *Petruska Mária* k. a-t ugyanott. — *Dr. Kardos Albert* Debreczenből, *Szobotka Malvin* k. a-t Pusztaszerről. — *Kraszka Kálmán* Rahón, *Serly Veronka* kisasszonyt N.-Károlyban. — *Hirsch Miklós* Debreczenből, *Lövy Irén* k. a-t Szatmáron. — *Iffy Beretócs Endre* Budapestről, *Geréby Mariska* k. a-t Adacsról. — *Legényei Bodnár Zoltán* Budapestről, *Lits Mártha* kisasszonyt Székes-Fehérvárról. — *Dr. Fuchs Ignác* Nagy-Mihályról, *Fuchs Szerénke* k. a-t Bodrog-Keresztúrról. — *Dr. Rechnitz Emil* Budapestről, *Basch Elza* k. a-t Boroszlón. — *Szendassy György* Gyuláról, *Auer Margit* k. a-t Földváról. — *Fröhlich Károly* N.-Beeskereken, *Pflug Emilia* k. a-t Pancsováról. — *Prinz Dávid* Tolesváról, *Fuchs Szidi* kisasszonyt

ugyanott. — *Guttman József* S.-A.-Ujhelyen, *Friedmann Juliska* k. a-t ugyanott. — *Szentmártoni Banovics Bertalan* Budapestről, *Bojkovszky Annuska* k. a-t Pozsonyból. — *Grünfeld Albert* Fiuméből, *Berger Teréz* k. a-t Tatáról. — *Dr. Havas Armin* Nyitráról, *Ernst Zelma* k. a-t Bécsből.

Nőül vette: *Nagy és kis szredistyei Lazarovics Feodor* Verseczen, *Riedl Ilona* k. a-t ugyanott. — *Krébecz Gyula* Czeplédről, *Czverkö Hermin* k. a-t ugyanott. — *Dr. Waldner József* Ó-Becsén, *Spiró Berta* k. a-t Budapestről. — *Csik Borsoway Demeter* Benedek Szolnokról, *Mogyoróssy Erzsébet* Laura k. a-t ugyanott. — *Rónai Béla* Aradról, *Guttman Helén* k. a-t ugyanott. — *Misk János* Szarvasról, *Gaál Anna* k. a-t ugyanott. — *Bangya Géza* Szarvasról, *Lankó Juliska* k. a-t ugyanott. — *Dr. Horacek Gyula* Esztergomból, *Niedermann Nelli* k. a-t ugyanott. — *Nemes Sándor* Budapestről, *Pirity Juliska* k. a-t Zala-Egerszegről. — *Ley János* Jánosházán, *Gunter Ilona* k. a-t ugyanott. — *Dr. Zsivkovics Aladár* Nagy-Kondoroson, *Talassy Margit* k. a-t Czepléden. — *Hirmann Máté* Bács-Topolyáról, *Weinrich Ilona* k. a-t Szighegyről. — *Konecsny József* Aradról, *Dutkay Ilonka* k. a-t Sarkadon. — *Zádory Kálmán* Dorosmáról, *Paksi Terézia* k. a-t Szentesen. — *Vida Zsigmond* N.-Károlyban, *Papp Mariska* k. a-t ugyanott. — *Szalay György* N.-Körösről, *Füüdös Rózsika* k. a-t ugyanott. — *Feöldi Doby István* Rózsahegyéről, *Kovalitzky Lujza* k. a-t Kassán. — *Várady Sándor* Miskolcra, *Somogyi Hermin* k. a-t Szerencséről. — *Hoffmann Ferenc* Gyulán, *Csizmadia Etelka* k. a-t ugyanott. — *Rosenfeld József* Szucsághról, *Weisz Fanny* k. a-t Csabáról. — *Berényi Frigyes* Csabáról, *Bleyer Jolán* kisasszonyt ugyanott. — *Weiszbrum Ignác* Gyuláról, *Schlesinger Róza* kisasszonyt Nagy-Szalontán. — *Kohányi József* B.-Csabáról, *Thoma Henriette* k. a-t Aradról. — *Tüdös István* Sárospatakon, *Tóth Ilonka* k. a-t Miskolcon. — *Bordács István* Mezőtúrról, *Kun Sarolta* k. a-t Sárospatakon. — *Dr. Roth Sándor* Érsekújvárról, *Schwitzer Berta* k. a-t ugyanott. — *Butyka Boldizsár* H.-Böszörményről, *Tóth Kornélia* k. a-t Debreczenből. — *Rudan Celso* Fiuméből, *Ritter Emilia* k. a-t ugyanott. — *Dr. Mikesevits Kanut* Zentáról, *Kelemen Irén* kisasszonyt Adáról.

A milléniumi emlékalbumból addig, míg a készlet tart, szolgálhatunk előfizetőinknek.

SZERKESZTŐ POSTÁJA.

H S. A küldött beszélykét kézhez vettük. A könyvvel megjelenése előtt nem foglalkozhatunk, de az előfizetők postájába beadtuk közleményét. — **Wick Edgár.** Megvan benne a balladai félhomály — de nincs meg benne a ballada rövidsége, mely pár sorban sokat mond. Rossz a szöveg és némely helyen, sőt nagyon észrevenni, hogy a rim kedvéért s a lábak miatt kell a magyaroságnak szenvedni. Kísértse meg a költeményt átdolgozni és a magyartalanságokat kiküszöbölni. — **Rózához.** Sok benne a styláris hiba: Nem a nő végett peng a lant, hanem miatt, ha pedig nem ok a nő, hanem cél, akkor érte peng; sok benne a hézagpótló sor, amit nagyon ki lehet érezni! Talán mást. — **D. M. Jó.** — **Zs M.** — **T J.** Idővel rájuk kerül a sor. — **P. L. Igenis.** — **Özv. K. S-né** urnónek. Sziveskedjék valamely hirdető irodához fordulni (Goldberger A. V., Budapest Váci-utca 9.) — **V. R.** A beküldött képtalányokat csak akkor klisiroztatjuk, ha a rajzuk hibátlan. — **K. E.** Az álneveket csak a tulajdonos engedelmével áruhatjuk el. — **Sz. K.** A szerelmes verseknek szoríthatunk helyet. Nagyon jó hogy csak nagyon jó verseknek szoríthatunk helyet. Nagyon jó pedig az, amely az elcsépett téma helyett — mást, vagy legalább eredeti formában ad elő. Nem az országuton kell menni a Par-nassusra, hanem járatlan csapáson. Mást kérünk. — **J. J.** Szin-darabok bírálatával egy testület sem foglalkozik. Leghelyesebben jár el, ha direkt a népszínház titkárságánál nyújtja be. Vigyázzon, nagy fába vágta fejszéjét. Éppen a legkönnyebbek látszó műfaj: a népszínház a legnehezebb, itt ismerni, alaposan kell ismerni azt az osztályt, amelyet be akar mutatni. — **Czáró János urnak.** Köszönjük szives érdeklődését, legközelebbi számunkban megtalálja a „megtestesülést”. — **Ördög pille.** Egyik múlt számunkban üzentünk már. — **R. G.** Megfejtette az 1895. évi 52-ik számban közölt talányt, s kisorsoltatván neve, 1896. évi január 12-én elküldött címére a jutalom! — **B. K.** Sorra fog jönni — csak türelmet kérünk. — **B. M.** Jól induló dolgok, de még nem egész simák. — **M. K.** Jók. — Bélyegtelen, vagy kevés bélyeggel ellátott leveleket a szerkesztőség nem vesz át.

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos: FARAGÓ SIMON.

Neumayer Ede könyvnyomdájából, Budapest, VI., Szerecsen-utca 35. szám.

